BILDERBOKSARBETE MED FÖRSKOLEBARN
-stöd till boksamtal

Läs- och skriviver hos barn och ungdomar
Helsingfors 2019-2020
Raili Perälä

Tema: text och illustrationer

Ta fram några bilderböcker.

Pararbete: Barnen väljer en bok, läser, ser på illustrationer och samtalar om den.

Boksamtal
Vad är en bilderbok?
Vad ska finnas i en bok för att den ska vara en bilderbok?

Läs en av böckerna.

Tema: författare

Ta fram några bilderböcker.

Pararbete: Barnen väljer en bok, läser, ser på illustrationer och samtalar om den

Boksamtal
Vad gör en författare?

Uppmärksamma barnen på var i boken man kan hitta namnet på författaren.

Välj en författare och läs en av hens böcker.

Presentation av författaren med Grej of the Day metoden.

Tema: illustratör, illustrationer

Ta fram några bilderböcker.

Pararbete: Barnen väljer en bok, läser, ser på illustrationer och samtalar om den.

Boksamtal
Vad är en illustration?
Vad gör en illustratör?

Uppmärksamma barnen på var i boken man kan hitta namnet på illustratören.

Välj en illustratör och läs en av hens böcker.

Presentation av illustratören med Grej of the Day metoden.

Tema: författare, teman

Visa flera böcker av en författare.

Pararbete: Barnen väljer en bok, läser, ser på illustrationer och samtalar om den.

Läs två av böckerna.

Boksamtal
Jämför böckernas teman.

Liknar böckerna innehållsmässigt varandra på något sätt eller är de helt olika? Vad är lika och olika?

Presentation av författaren med Grej of the Day metoden.

Tema: illustratör, illustrationer

Visa flera böcker varav två har illustrerats av en och samma illustratör.

Se på böckernas framsidor. Kan barnen urskilja vilka två böcker har samma illustratör?

Pararbete: Barnen väljer en bok, läser, ser på illustrationer och samtalar om den.

Läs två av böckerna.

Boksamtal
Jämför böckernas illustrationer.

Liknar böckernas illustrationer varandra? Vad är lika och olika?

Presentation av författaren med Grej of the Day metoden.

Tema: författare, brevskrivning

Välj en författare och några av hens böcker.

Pararbete: Barnen väljer en bok, läser, ser på illustrationer och samtalar om den.

Läs en av böckerna.

Presentation av författaren med Grej of the Day metoden

Boksamtal
Skriv ett brev till författaren.
Barnens tankar och frågor om författaren och böckerna hon skrivit.
Inbjudan till ett författarbesök.

Tema: illustratör, illustrationer, brevskrivning

Välj en illustratör och några böcker hen illustrerat.

Pararbete: Barnen väljer en bok, läser, ser på illustrationer och samtalar om den.

Läs en bok.

Presentation av illustratören med Grej of the Day metoden

Boksamtal
Skriv ett brev till illustratören.
Barnens tankar och frågor gällande illustratören och hens illustrationer.
Inbjudan till ett illustratörbesök.

Tema: illustrationer, tekniker, material, redskap

Välj några böcker med illustrationer gjorda med varierade tekniker.

Pararbete: Barnen väljer en bok, läser, ser på illustrationer och samtalar om den.

Läs en av böckerna.

Boksamtal
Hur är illustrationerna gjorda?
Vilka tekniker, redskap och material har använts?

Gör egna illustrationer, som skulle passa till boken ni parvis valde tidigare, med andra tekniker än de som använts i boken.

Tema: text, illustration, inre bilder, för- och efterförståelse

Ta fram några bilderböcker.

Pararbete: Barnen väljer en bok, läser, ser på illustrationer och samtalar om den.

Läs en miljöbeskrivning i en bok utan att visa illustrationen.

Rita och färga en miljöbild så som du uppfattade texten.

Boksamtal
Presentation och samtal om de tecknade miljöillustrationerna.
Jämförelse med bokens bilder, lik- och olikheter

Läs boken.

Tema: picture walking, illustrationer, för- och efterförståelse

Ta fram några böcker.

Pararbete: Barnen väljer en bok, läser, ser på illustrationer och samtalar om den.

Boksamtal
Välj en av böckerna.
Picture walking. Gissa vad som händer i boken med hjälp av illustrationerna.

Se på illustrationerna sida efter sida och samtala om dem. Vad tror ni händer på följande sida?

Läs boken.

Var handlingen sådan ni föreställde er enligt illustrationerna ni såg, innan boken lästes för er?

Tema: text, illustrationer, känslor

Ta fram några böcker.

Pararbete: Barnen väljer en bok, läser, ser på illustrationer och samtalar om den.

Läs en av böckerna.

Boksamtal
Vilka känslor behandlades i boken (i text och illustrationer)?

Tema: huvudperson, illustrationer, picture walking

Ta fram några böcker.

Pararbete: Barnen väljer en bok, läser, ser på illustrationer och samtalar om den.

Öppna begreppet huvudperson.

Boksamtal
Välj en av böckerna. Picture walking.

Vem tror ni är huvudpersonen efter ni sett illustrationerna? Vad får er att tänka så?

Läs boken.

Tema: huvudperson, karaktär

Ta fram några böcker.

Pararbete: Barnen väljer en bok, läser, ser på illustrationer och samtalar om den.

Öppna begreppet karaktär.

Boksamtal
Granska illustrationen av huvudpersonen i en av böckerna.

Beskriv huvudpersonen utgående från illustrationen.
Hurdan tror ni hen är?
Beskrivande adjektiv. Utseende, känslor, tankar osv.

Tema: huvudperson, text, karaktär

Ta fram några böcker.

Pararbete: Barnen väljer en bok, läser, ser på illustrationer och samtalar om den.

Läs delar ur boken där huvudpersonen beskrivs utan att visa illustrationerna.

Barnen ritar huvudpersonen med stöd av den lästa beskrivningen.

Boksamtal
Barnen presenterar teckningarna i gruppen och berättar hur de uppfattat huvudpersonens karaktär.

Läs boken.

Tema: bipersoner, karaktär, text, illustrationer

Ta fram några böcker.

Pararbete: Barnen väljer en bok, läser, ser på illustrationer och samtalar om den.

Öppna begreppet biperson.

Läs boken.

Boksamtal
Kan ni nämna några av bipersonerna i boken?
Vad får er att tänka, att de är bipersoner?

Beskriv en av bipersonerna utgående från det ni hört och sett. Hurdan tror ni hen är?
Beskrivande adjektiv. Utseende, känslor, tankar osv.

Tema: titel -text, handling, tema, för- och efterförståelse

Ta fram några bilderböcker.

Pararbete: Barnen väljer en bok, läser, ser på illustrationer och samtalar om den

Öppna begreppet titel.

Läs upp böckernas titlar för barnen.

Boksamtal
Välj en bok.
Utgående från titeln: Vad tror ni boken handlar om?

Läs boken.

Handlade boken om det ni tänkte utgående från titeln?

Tema: text, illustrationer, miljö, kultur

Ta fram några bilderböcker.

Pararbete: Barnen väljer en bok, läser, ser på illustrationer och samtalar om den

Välj en bok där handlingen utspelas i ett annat land och i en annan kultur.

Läs boken.

Boksamtal
Var utspelas bokens händelser geografiskt (land, världsdel)?

I vilken miljö sker händelserna (landsbygd, stadsmiljö, öken, skog, bergstrakter, inne, ute…)?

På vilket sätt märks det att händelserna inte sker i Finland (kultur)?

Tema: text, illustrationer, tid

Ta fram några bilderböcker.

Pararbete: Barnen väljer en bok, läser, ser på illustrationer och samtalar om den

Läs boken.

Boksamtal
Sker bokens händelser i nutid, i det förgångna eller i framtiden?

Vilken tid på dygnet och vilken årstid utspelas händelserna?

Över hur lång tid sträcker sig bokens händelserna? Sker de på en eller flera dagar, under en eller flera årstider eller kanske på ett år eller flera år?

Tema: text, illustrationer, problemlösning

Ta fram några bilderböcker.

Pararbete: Barnen väljer en bok, läser, ser på illustrationer och samtalar om den

Läs boken.

Boksamtal
Vilka problem togs upp i boken?
Hur löstes problemet?

Har du andra förslag på hur problemet skulle kunna lösas?

Tema: text och illustrationer, handling, tema

Ta fram några bilderböcker.

Pararbete: Barnen väljer en bok, läser, ser på illustrationer och samtalar om den.

Läs en bok.

Boksamtal
Vad handlar boken om? Vad är bokens tema?
Vad mån tro vill boken berätta för oss?
Kan den lära oss någonting?

Har du själv varit med om något liknande?

Tema: svåra begrepp

Ta fram några bilderböcker.

Pararbete: Barnen väljer en bok, läser, ser på illustrationer och samtalar om den

Läs boken.

Boksamtal
Var det några ord i boken som ni inte vet vad de betyder?
Öppna begreppen.

Tema: nonsens ord

Ta fram några bilderböcker.

Pararbete: Barnen väljer en bok, läser, ser på illustrationer och samtalar om den

Öppna begreppet nonsens ord.

Läs boken.

Boksamtal
Fanns det nonsens ord i boken?
Granska nonsens ordens placering i bokens illustrationer.
På vilket sätt passar de ihop med placeringen?

Tema: illustrationer, genrer, picture walking

Ta fram bilderböcker ur olika genrer.

Pararbete: Barnen väljer en bok, läser, ser på illustrationer och samtalar om den

Öppna begreppet genre. Namnge och ge exempel på böcker ur olika genrer.

Låt barnen sortera dem i grupper enligt genre.
Är alla överens om att böckerna är i rätta grupper?
Gör ändringar tills alla är nöjda.

Boksamtal
Välj två böcker ur olika genrer.
Picture walking.
Vilka genrer tänker barnen böckerna hör till?
Vad grundar de sina tankar på?

Läs böcker ur olika genrer.

Tema: text, illustrationer

Ta fram bilderböcker.

Pararbete: Barnen väljer en bok, läser, ser på illustrationer och samtalar om den.

Läs en bok.

Boksamtal
Välj en sida i boken.
Läs sidans text och se på illustrationen.
Finns det något i illustrationen, som inte finns i texten?
Finns det något texten, som inte finns med i illustrationen?

Tema: text, illustrationer, verklighet, fantasi

Ta fram bilderböcker.

Pararbete: Barnen väljer en bok, läser, ser på illustrationer och samtalar om den.

Läs en bok.

Boksamtal
Välj en sida i boken.
Läs texten och se på illustrationen.

Vad i boken kunde hända på riktigt?
Vad kan hända bara i fantasivärlden?

Skildrar illustrationerna något finns på riktig, något som bara finns i fantasivärlden, eller kanske bådadera?
Berätta vad ni hur ni uppfattar illustrationen?

Källor jag har använt till detta utvecklingsarbete:

Kursens föreläsningar: Ann-Christin Furu, Yngre barns möten med barnlitteraturen

Kerstin Lundberg Hahn, Berättarverkstad och författarverktyg – från inre bild till utvecklat språk

Agneta Edwards bok, Bilderbokens mångfald och möjligheter